

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Urtos/8/2025                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1025200296                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 18.11.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Peter Paluda             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:1025200296.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci odsúdeného X. A., v konaní o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 18. novembra 2025 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2025, sp. zn. 4Ntc/19/2025, takto

### rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného X. A. zamietla.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením zo 14. augusta 2025, sp. zn. 4Ntc/19/2025, podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) s použitím § 415 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. a), ods. 3 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Viedeň Neustadt z 26. mája 2021, sp. zn. 50 Hv 22/21v, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2022, sp. zn. 4Ntc/17/2021, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. mája 2022, sp. zn. 4 Urto 4/2022, vo výmere 4 roky, celého zvyšku trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky, 3 mesiace a 30 dní z trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Korneuburg z 23. marca 2018, sp. zn. 502 Hv 2/18t, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 3. decembra 2019, sp. zn. 3Ntc/21/2019, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. apríla 2020, sp. zn. 3 Urto 1/2020, vo výmere 4 roky a z trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Korneuburg z 8. júna 2018, sp. zn. 503 Hv 52/18d, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 23. decembra 2019, sp. zn. 3Ntc/22/2019, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. apríla 2020, sp. zn. 3 Urto 2/2020, vo výmere 1 rok.

Napadnuté uznesenie súd prvého stupňa v podstatnom odôvodnil tým, že „Podľa názoru Krajského súdu

v Bratislave materiálne podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného X. A. splnené nie sú. Už zo samotného hodnotenia riaditeľa ústavu nevyplývajú také skutočnosti, na podklade ktorých by bolo možné konštatovať, že u odsúdeného došlo k takému zásadnému polepšeniu a k takej náprave, s akou Trestný zákon spája očakávanie riadneho života odsúdeným v budúcnosti. V tomto smere popri negatívnych poznatkoch spojených s fajčením na izbe, opakovaným nedodržiavaním ústrojovej disciplíny a nedodržaní zásad slušného správania, je to najmä jeho nedostatočný prístup k práci a slabá pracovná morálka, ktoré boli opakovane dôvodom pre jeho vyradenie z rôznych pracovísk, na ktoré bol počas výkonu trestu odňatia slobody zaradený. Nemožno taktiež opomínať jeho spočiatku nekritický a následne iba formálne kritický postoj k trestnej činnosti, ktorú podľa hodnotenia riaditeľa ústavu racionalizuje a bagatelizuje. V konečnom dôsledku samotný obsah písomných podaní odsúdeného nenásvedčuje tomu, že by u neho bola dosiahnutá požadovaná miera sebareflexie predstavujúca primárny základ pre úspešnú realizáciu procesu jeho nápravy. Na základe týchto skutočností rozhodne nemožno považovať za splnenú podmienku, že od odsúdeného X. A. sa dá rozumne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere ani vyjadrenia odsúdeného počas jeho výsluchu nemožno považovať za presvedčivé a také, ktorými by sa odsúdený vôbec snažil preukázať, že bol u neho dosiahnutý dostatočný stupeň nápravy minimalizujúci riziko recidívy. Naopak, jeho tvrdenie o tom, že urobil všetko, čo mohol, sa v kontexte hodnotenia riaditeľa ústavu ukázalo ako nie celkom pravdivé. V súvislosti s posudzovaním materiálnych podmienok vyžadovaných zákonom pre podmienené prepustenie odsúdenej osoby nemožno prehliadať ani doterajší život odsúdeného a jeho trestnú minulosť. Odsúdený X. A. má totiž v odpise registra trestov 20 záznamov o svojich predchádzajúcich odsúdeniach, a to prevažne pre majetkovú trestnú činnosť a v jej rámci najmä pre trestné činy krádeže. Odsúdený teda opakovane páchal druhovo identickú trestnú činnosť, pre ktorú bol odsúdený aj v trestných veciach, pre ktoré je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdenému boli pritom opakovane ukladané nepodmienené tresty odňatia slobody, pričom v tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že odsúdený už bol podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Korneuburg sp. zn. 502 Hv 2/18t z 23.03.2018, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 03.12.2019 sp. zn. 3Ntc/21/2019 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.04.2020 sp. zn. 3 Urto 1/2020 vo výmere 4 (štyri) roky a z trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Korneuburg sp. zn. 503 Hv 52/18d z 08.06.2018, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 23.12.2019 sp. zn. 3Ntc/22/2019 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.04.2020 sp. zn. 3 Urto 2/2020 vo výmere 1 (jeden) rok, pričom počas plynutia skúšobnej doby podmieneného prepustenia sa opätovne dopustil trestnej činnosti, v dôsledku čoho mu bol nariadený výkon zvyšku uvedených trestov odňatia slobody a v týchto veciach tak podmienené prepustenie nebolo možné, čo malo vplyv na posudzovanie vyššie zmienenej formálnej podmienky, ktorej splnenie sa z tohto dôvodu datovalo ku dňu 02.07.2025.

Na základe týchto zistení možno konštatovať, že na odsúdeného X. A. nemali doposiaľ žiaden vplyv a želaný účinok doposiaľ použité prostriedky štátneho donútenia a to dokonca ani predchádzajúce výkony nepodmienených trestov odňatia slobody. Napokon aj v rámci hodnotenia riaditeľa ústavu sa u odsúdeného X. A. konštatuje menej priaznivá resocializačná prognóza a stredné riziko recidívy trestnej činnosti. Okolnosť spočívajúca v predchádzajúcej trestnej minulosti odsúdeného a poznatok o jeho (aj špeciálnej) recidíve v spojení s povahou trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj nepriaznivá resocializačná prognóza u odsúdeného a poznatky o správaní sa odsúdeného a o jeho postoji k práci počas výkonu trestu odňatia slobody (negatívne zistenia ohľadne pracovných výkonov a pracovnej morálky u odsúdeného nadobúdajú na význame práve so zreteľom na majetkovú povahu páchanej trestnej činnosti), vo svojom súhrne neodôvodňujú záver, že od menovaného odsúdeného možno rozumne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, čo je aj jedným z atribútov účelu trestu vyjadreného v § 34 ods. 1 Trestného zákona.“

Proti tomuto uzneseniu podal sám odsúdený sťažnosť, ktorú následne doplnil aj prostredníctvom svojej obhajkyne. Vo svojom písomnom podaní uviedol, že s rozhodnutím krajského súdu nesúhlasí. Namietal, že súd by nemal brať do úvahy jeho minulosť. Má za to, že k premene jeho podmienky nemalo vôbec dôjsť. Aj trest, ktorý dostal v Rakúsku, považuje za neprimeraný. Na území Rakúska sa však nemá vôbec možnosť účinne brániť. Vo výkone trestu odňatia slobody sú odsúdení zneužívaní ako lacná

pracovná sila. Žiada byť prepustený na slobodu.

V podaní prostredníctvom obhajkyne uviedol, že z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že odsúdený dodržiava ústavný poriadok, nie je disciplinárne trestaný, bol aj odmenený, správa sa na požadovanej úrovni a plní uložené povinnosti. Riziko recidívy u neho bolo skonštatované ako stredné, riaditeľ preto odporučil jeho prepustenie na slobodu s dohľadom probačného a mediačného úradníka. Podľa § 66 Trestného zákona sa nehodnotí bezúhonnosť, ale aktuálne preukázanie polepšenia. Účelom tohto inštitútu je umožniť návrat do spoločnosti aj osobám s ťažšou trestnou minulosťou. Odsúdený má zabezpečené bývanie u svokry, deklaroval ochotu pracovať, má možnosť zamestnania u známych. Je vo výkone trestu odňatia slobody už viac ako 4 roky a 5 mesiacov. Preukázal pozitívnu zmenu postojov, disciplinovanosť a reálnu snahu o vedenie riadneho života. Navrhuje zrušenie uznesenia krajského súdu a prepustenie na slobodu s uložením povinnosti zamestnať sa, hlásiť sa u probačného úradníka, zdržať sa požívania alkoholu a iných návykových látok, povinnosti viesť riadny život, a oznamovať zmenu pobytu alebo zamestnania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „nadriadený súd“) na podklade sťažnosti podanej oprávnenou osobou včas podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Najvyšší súd úvodom považuje za potrebné uviesť, že Trestný zákon stanovuje pre podmienené prepustenie primárne podmienku formálnu - vykonanie konkrétnej časti trestu diferencovane s ohľadom na právne posúdenie trestného činu, pre ktorý odsúdený posudzovaný trest odňatia slobody vykonáva, z pohľadu kategorizácie trestných činov na prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny, resp. v prípade zločinov zohľadňujúc aj skutočnosť či odsúdený už bol (alebo nebol) vo výkone trestu odňatia slobody - spôsobom uvedeným v § 66 ods. 1 a § 67.

Až splnenie tejto (formálnej) podmienky odôvodňuje posudzovanie dvoch tzv. podmienok materiálnych, vyjadrených v § 66 ods. 1 Trestného zákona v jeho návetí tým spôsobom, že „odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.“

Z § 12 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí vyplýva, že „súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia rozhoduje aj o všetkých súvisiacich otázkach vykonávacieho konania.“

Podľa rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2017 „ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z., podmienky pre podmienené prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona Slovenskej republiky, nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu).“

Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa teda u osôb, ktoré svoj trest vykonávajú na území Slovenskej republiky na základe predtým uznaného cudzieho rozhodnutia, plne vzťahuje slovenský Trestný zákon. Uvedený záver vyplýva tak z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, ako aj z čl. 17 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), v ktorom sa uvádza, že výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienené prepustenie.

Ustanovenia § 66 a § 67 Trestného zákona z pohľadu formálnej podmienky pre podmienené prepustenie konkrétneho odsúdeného, ktorou je vykonanie ním konkrétnej časti trestu pristupujú k

odsúdeným diferencovane - zohľadňujúc primárne právne posúdenie trestného činu, pre ktorý odsúdený posudzovaný trest odňatia slobody vykonáva, z pohľadu kategorizácie trestných činov na prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny. Pri posudzovaní tejto podmienky je nevyhnutné prednostne zisťovať právnu kvalifikáciu skutku z uznávaného rozsudku v intenciách hmotnoprávných trestnoprávných ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky bez ohľadu na to, ako bol daný skutok právne posúdený súdmi štátu pôvodu podľa právneho poriadku štátu pôvodu. Vzhľadom na odlišnosť trestnoprávnej legislatívy v jednotlivých štátoch Európskej únie je len logické, že bude skôr pravidlom pokiaľ právne posúdenie skutku ako trestného činu sa bude odlišovať či už pomenovaním (názvom), alebo označením, resp. zaradením do konkrétnej kategórie trestných činov v danom štáte.

Rozhodujúcim pre posúdenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uznaný a vykonáva sa preto v Slovenskej republike je tak uznávaný skutok a jeho právne posúdenie ako trestného činu podľa Trestného zákona Slovenskej republiky.

Podľa § 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona prečin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Odsúdený má po sebe vykonať trest odňatia slobody vo výmere 4 roky uložený mu rozsudkom Krajského súdu Viedeň Neustadt z 26. mája 2021, sp. zn. 50 Hv 22/21v, uznaný a vykonávaný rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2022, sp. zn. 4Ntc/17/2021, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. mája 2022, sp. zn. 4 Urto 4/2022. Trest vykonáva na území Slovenskej republiky od 22. júla 2022 za skutok vykazujúci znaky pokračovacieho prečinu krádeže. A následne zvyšok trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky, 3 mesiace a 30 dní uložený mu rozsudkami Krajského súdu Korneuburg z 23. marca 2018, sp. zn. 502 Hv 28/18t, a Krajského súdu Korneuburg z 8. júna 2018, sp. zn. 503Hv 52/18d. Tieto boli uznané a vykonávané rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 3. decembra 2019, sp. zn. 3Ntc/21/2019, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. apríla 2020, sp. zn. 3 Urto 1 /2020, a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 23. decembra 2021, sp. zn. 4Ntc/22/2021, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. apríla 2020, sp. zn. 3 Urto 2/2020. Pre pôvodne mu uložené tresty odňatia slobody vo výmere 4 roky a 1 rok, za skutky rovnako vykazujúce znaky prečinov krádeže, nakoľko sa odsúdený neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, súd rozhodol, že zvyšok trestu vykoná.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané

obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmiennečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Podľa § 68 ods. 2 Trestného zákona ak podmiennečne prepustený viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou.

Podľa § 68 ods. 5 Trestného zákona opätovné podmiennečné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil tri podmienky, z toho jednu formálnu:

- vykonal trest v zákonom stanovenej dobe, a dve materiálne:
- plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a
- možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na podklade uvedeného najvyšší súd skonštatoval vo svojom predchádzajúcom uznesení sp.zn. 2 Urtost 3/2024 z 18. júna 2024, že „odsúdený z posudzovaného trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky môže byť podmiennečne prepustený po vykonaní jeho polovice, čiže po 2 rokoch. Z premeneného trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky, 3 mesiace a 30 dní, už podmiennečne prepustený byť nemôže (§ 68 ods. 5 Trestného zákona). Z tohto dôvodu môže byť odsúdený podmiennečne prepustený až po výkone trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky 3 mesiace a 30 dní. Rozhodujúci moment pre začiatok plynutia tejto doby je 2. marec 2021, kedy bol odsúdený rakúskymi justičnými orgánmi vzatý do väzby.“ Formálnu podmienku v podobe vykonania trestu v zákonom stanovenej dobe odsúdený splnil 2. júla 2025.

K možnosti konštatovania splnenia materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody najvyšší súd poznamenáva, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak sa preukáže, že odsúdený vo výkone trestu nielen formálne, ako to vyžaduje zákon o výkone trestu odňatia slobody a vyhláška, ktorou sa vykonáva poriadok výkonu trestu, ale nadpriemerne plnil všetky svoje povinnosti tak, aby za ich plnenie získaval odmeny a dokumentoval tak svoju úprimnú snahu o polepšenie, pričom zároveň jeho správanie k spoluodsúdeným, ale i k personálu musí byť bezproblémové. Ak odsúdený síce plní svoje povinnosti, ale toto plnenie nie je ocenené odmenami, ide o bežný a zákonom predpísaný štandard správania sa odsúdeného, ktorý sa nevymyká z priemeru a nenaznačuje snahu odsúdeného o polepšenie. V prípade odsúdeného „recidivistu“ je žiadúce, aby pomer disciplinárnych odmien k disciplinárnym trestom bol výraznejší v prospech odmien. V predmetnej veci takáto situácia nenastala, a preto podľa najvyššieho súdu nebola splnená už druhá podmienka na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Pre pozitívne rozhodnutie o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody musí byť splnená aj tretia podmienka, a to - musí byť daný predpoklad, že odsúdený po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Okolnosťou, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy. V nadväznosti na uvedené musí súd zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedú ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd má za to, že resocializačná prognóza odsúdeného je vo vzťahu k riziku jeho sociálneho

zlyhania čo do „kvalitatívneho obsahu“ natoľko nepriaznivá, že tak logicky, ako ani vecne nepripúšťa iný predpoklad než ten, že osoba odsúdeného je za konštatovaného stavu „učebnicovým príkladom“ pre hroziace riziko opätovného sociálneho zlyhania vo forme opakovaného páchania trestnej činnosti. Negatívnym faktorom svedčiacim v neprospech odsúdeného je obsah jeho odpisu z registra trestov, z ktorého je evidentné, že odsúdený sa trestnej činnosti dopúšťa periodicky od roku 1997.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných 20 záznamov o predchádzajúcich odsúdeniach, a to prevažne pre majetkovú trestnú činnosť. V štrnástich prípadoch bol odsúdený slovenskými súdmi a v ostatných zahraničnými súdmi, ohľadom ktorých došlo k rozhodnutiam o uznaní a výkone týchto odsúdení. U väčšiny odsúdení mu bol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Je síce pravdou, že nemožno paušálne dospieť k záveru, že u odsúdených s početnou kriminálnou minulosťou už podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprichádza do úvahy; nemožno však abstrahovať (odmyslieť si) skutočnosť, že s ohľadom na túto kriminálnu minulosť bude splnenie materiálnej podmienky - t. j. že bude odsúdený viesť riadny život - skôr výnimočné. V takýchto prípadoch bude zohrávať významnú úlohu splnenie práve druhej podmienky, ktorá môže naznačiť skutočnú snahu odsúdeného o nápravu a presvedčiť súd, aby aj takémuto odsúdenému dal šancu na preukázanie, že bude schopný viesť riadny život.

Najvyšší súd poznamenáva, že každý si zaslúži dostať šancu na nápravu chyby (chýb), ktorej sa dopustil a na preukázanie, že jeho zlyhanie bolo ojedinelé, a už sa nebude opakovať. V prípade odsúdeného je však potrebné prijať záver, že premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním len veľmi formálne prezentovanou ochotou viesť riadny život. Najvyšší súd neuveril pozitívnej motivácii odsúdeného, ktorá ho zrejme viedla k podaniu návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Naopak, dospel k záveru, že pravidlá normálneho spolužitia je odsúdený podľa všetkého schopný rešpektovať len pod dozorom vo väzení.

Najvyšší súd takisto upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa odsúdený mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. K tomu je navyše potrebné uviesť, že: „Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Urtost 3/2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015) aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti, na čo správne poukázal už krajský súd.

V prípade odsúdeného X. A. riziko recidívy - opätovného zlyhania, ak by bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, výrazne prevažuje nad ochotou najvyššieho súdu uveriť, že sa už rozhodol viesť riadny život. Tomu svedčí jeho hodnotenie z výkonu trestu odňatia slobody, v rámci ktorého sú konštatované opakované negatívne poznatky o jeho správaní, či jeho viacnásobné vyradenie z rôznych pracovísk, keď on sám možnosť pracovať vo výkone trestu odňatia slobody (hoci práca nie je všetkým odsúdeným pre jej nedostatok umožnená) a preukázať tak svoju nápravu nazýva „zneužívaním pracovnej sily odsúdených.“ Nemožno opomenúť ani negatívnu skúsenosť s jeho správaním v rámci už realizovaného podmiennečného prepustenia na slobodu v minulosti, keď nedokázal viesť riadny život a šancu danú mu súdom premárnil páchaním ďalšej trestnej činnosti. Teda miesto sebakritiky a uvedomenia si vlastných negatívnych vlastností, ako základnej podmienky spočívajúcej v práci na sebe a ich odstránení (v rámci preukázania polepšenia), obviňuje Rakúsku republiku z uloženia neprimeraného trestu, ústav na výkon trestu odňatia slobody, kde je (podľa neho) zneužívaná práca odsúdených, či súd, ktorý berie do úvahy negatíva týkajúce sa jeho predchádzajúceho života, a jeho správanie vo výkone

trestu odňatia slobody. Ide o zjavné nepochopenie úlohy súdov zo strany odsúdeného, nakoľko súdy musia predovšetkým chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, najmä tými, u ktorých je menej priaznivá resocializačná prognóza, resp. u ktorých hrozí stredné (alebo vysoké) riziko recidívy. Takou osobou je práve odsúdený.

Najvyšší súd záverom uvádza, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je úplné, podrobné, zrozumiteľné a presvedčivé, preto na sťažnosťou napadnuté uznesenie v podstatnom ďalej odkazuje, bez potreby opakovať tam uvedené rozhodné skutočnosti.

Na základe týchto skutočností a citovaných zákonných ustanovení, vedený vyššie uvedenými úvahami, Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.